

Plan mot diskriminering och kränkande behandling vid Oderljunga skola och fritidshem

F-5

2019-02-15 till 2020-03-01

Ansvarig för planen

Rektor

Ansvarsfördelning

Det är rektors ansvar att:

All personal, alla elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och kränkande behandling inte är tillåten i skolan.

Skolan granskar sin verksamhet för att upptäcka risker för diskriminering och kränkningar.

Det drivs ett målinriktat arbete för att främja likabehandling och motverka kränkande behandling.

En årlig plan upprättas, utvärderas och revideras i samarbete med personal, elever och vårdnadshavare.

En utredning görs och att åtgärder vidtas om skolan får kännedom om att diskriminering, trakasserier och kränkningar förekommer.

Se till att skolan har en modell för dokumentation av sådana händelser.

Det är personalens ansvar att:

Följa skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som förmedlas och sträva efter likabehandling.

Vara lyhörda för stämningen på skolan och hur det sociala samspelet i klasserna fungerar.

Tillsammans med eleverna kommunicera, diskutera och implementera skolans ordningsregler

I det vardagliga arbetet prata med eleverna om konfliktlösning och påtala kränkningar.

Åtgärder vidtas när diskriminering eller kränkande behandling misstänks, anmäls eller upptäcks

Dokumentera fall av diskriminering eller kränkande behandling.

Följa upp utredda fall av diskriminering och kränkande behandling.

Personalen i skolan förväntar sig att föräldrar:

Påtalar diskriminering och kränkande behandling som förekommer i skolan.

Ställer upp och samarbetar med skolan när det gäller hantering av eventuell kränkande behandling.

Stöttar sina barn att vara goda kamrater

Personalen i skolan förväntar sig att elever:

Påtalar diskriminering och kränkande behandling som förekommer i skolan.

Är goda kamrater och följer skolans ordningsregler.

Samverkar tillsammans med personalen att återkoppla och utveckla det ständigt pågående arbetet med att motverka kränkande behandling.

Planen gäller

2019-02-15 - 2020-03-01

Planen reviderad

2019-08-12 med anledning av förändrad skolorganisation

Elevernas delaktighet

Barn och elever ska ges inflytande över utbildningen, stimuleras att ta aktiv del i att vidareutveckla den och hållas informerade om frågor som rör dem. På en skola händer det saker som personalen inte alltid känner till. Vi på Oderljunga skola anser att eleverna har en betydande kunskap om den miljö och kultur de vistas i både i och utanför skolan. Detta är kunskap som vi är måna om att ta del av. Vi involverar eleverna bland annat genom våra elevdemokratiska forum såsom klassråd, elevråd samt genom att värna om ett öppet klimat för diskussion. I utvecklingssamtal, skolsköterskans hälsosamtal, samt genom enkäten och trygghetsvandringen undersöker skolan kontinuerligt den enskilda elevens upplevda trivsel.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Föräldrar inbjuds att komma med synpunkter och är välkomna att föra en dialog via forumen föräldraråd, vår lärplattform, samt vid föräldramöten, i frågor som rör likabehandlingsarbete.

Personalens delaktighet

Pedagoger och representanter ifrån skolans lokala elevhälsoteam är de som arbetar främjande, genomför kartläggningar, analyserar och genomför åtgärder i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Förankring av planen

För att planen ska bli ett kraftfullt verktyg för elevernas trygghet måste den vara känd hos elever, föräldrar och personal. Alla i verksamheten behöver veta att den finns och vad som står i den. Därför lyfts planen på klassråd, i undervisningen, i elevråd samt på skyddsronder. Vårdnadshavare informeras genom att planen finns på lärplattformen och på hemsidan. Planen delges all verksam personal på skolan.

Utvärdering

Planen ska utvärderas i diskussionsforum på arbetsplatsträffar i samtliga arbetslag, på skolans lokala elevhälsoteams möte, samt på skolans elevråd. Planen ska läggas ut på lärplattformen och skolans hemsida så att vårdnadshavare ska ha möjlighet att inkomma med synpunkter.

Delaktiga i utvärderingen av planen

Pedagoger, elevhälsa, elever, föräldrar och ledning är delaktiga i den årliga utvärderingen.

Resultat av utvärderingen av planen

Resultatet från utvärderingen av föregående års plan visar på målen i nästa års plan.

Årets plan ska utvärderas senast

2020-02-20

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor

Vår vision

Oderljunga skola kännetecknas av trygghet, tolerans, öppenhet och trivsel. Alla bemöts med värdighet och respekt, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion/trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Skolan är fri från diskriminering, trakasserier och annan form av kränkande behandling.

Alla skolor ska bedriva ett målinriktat arbete för att främja likabehandling och förebygga diskriminering och kränkande behandling. En plan för detta arbete måste enligt lagen upprättas mot diskriminering och kränkande behandling. I denna ska det framgå vilka insatser skolan gör för att skapa en trygg skola med en god arbetsmiljö för alla. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka främjande och förebyggande åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under läsåret. En utvärdering av dessa åtgärder ska finnas med i planen för efterföljande år. I planen ska finnas med rutiner för hur man åtgärdar situationer där kränkningar eller trakasserier skett och hur sådana händelser dokumenteras. Det ska tydligt framgå hur ansvaret för olika åtgärder är fördelat mellan rektor och personalen på skolan.

Arbetet med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter ska omfatta diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Främjande insatser

Främjande insatser- en förklaring

Målet med skolans främjande arbete är att skapa en trygg och tillitsfull arbetsmiljö för alla elever och all skolpersonal, där alla elever har maximala möjligheter att lära och utvecklas. Syftet är att personal och elever både i ord och handling ska visa respekt för allas lika värde oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Det främjande arbetet pågår alltid och utan att något särskilt har hänt. Det bedrivs långsiktigt, gäller alla, och sker kontinuerligt både på och utanför lektionstid.

På Oderljunga skola strävar vi efter en öppen stabilitet i skolans organisation. Det innebär att det ska finnas en tydlig och fungerande organisation för personalens och elevernas delaktighet och inflytande. Att skapa tid för samtal både med kollegor och med elever för att öka kunskapen om hur det egna handlandet stöder eller motverkar arbetet med diskriminering och kränkningar är också viktigt. Vi strävar efter en tillitsfull miljö där förståelsen är stor för att arbetet i skolan ibland är motsägelsefullt. Vidare behöver varje lärare arbeta medvetet med att stärka arbetsgemenskapen i klassrummet. Det innebär att skapa en undervisning där olika kunskaper och personligheter värdesätts. Skolan har få men tydliga gemensamma regler för samspelet på skolan. Respekten för reglerna stärks om brott mot dem får på förhand bestämda konsekvenser.

Värdegrunden

Mål och uppföljning

Värdegrundsarbetet sker överallt och hela tiden. Barn och elever ska känna sig trygga och få vara som de vill. De ska kunna påverka sin egen skolsituation genom delaktighet och inflytande och samtidigt utveckla demokratiska kompetenser som kritiskt tänkande och reflektionsförmåga.

Att förbättra elevernas kunskaper är en stor utmaning! Därför har styrdokument för den obligatoriska skolan utarbetats. Läroplanen betonar skolans kunskapsmål med tydligt innehåll för skolans alla ämnen och tydligt formulerade kunskapskrav. En läroplan är en förordning som utfärdas av regeringen och som ska följas. I läroplanen beskrivs verksamhetens värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer för arbetet. Från hösten 2011 gäller läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.

Den är uppdelad i tre delar:

Skolans värdegrund och uppdrag

Övergripande mål och riktlinjer

Kursplaner med kunskapskrav

I denna skrift har vi valt att fokusera på hur vi arbetar med Skolans värdegrund.

Värdegrunden omfattar:

Människolivets okränkbarhet

Individens frihet och integritet

Alla människors lika värde

Jämställdhet mellan könen

Solidaritet mellan människor

Oderljunga skolas mål med värdegrundsarbetet är att:

Skapa ett långsiktigt klimat på skolan där nolltolerans mot kränkningar råder. Rektor säkerställer att all skolpersonal deltar i en kontinuerlig diskussion kring hur dessa mål ska nås och upprätthållas.

Skolan har nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling vilket innebär att skolan agerar omedelbart när sådant upptäcks. Detta är uttryckt i skolans plan mot kränkande behandling och diskriminering och väl förankrat bland skolans hela personal.

Skolans plan mot kränkande behandling och diskriminering innefattar regler och rutiner för hur trakasserier och kränkningar ska hanteras i den akuta situationen. Rektor säkerställer att all skolpersonal agerar på samma sätt när kränkningar observeras i skolmiljön.

Skolan har ordningsregler för språkbruk och bemötande. Dessa regler finns med i planen mot kränkande behandling och diskriminering och är framtagna gemensamt av lärare och elever. All personal agerar på samma sätt och elever känner till gemensamt upprättade regler.

Värdegrundsord:

Likabehandling

Alla barn och elever har rätt att vara sig själva och bli behandlade med respekt. Respekten för alla människors lika värde är ett fundament i de mänskliga rättigheterna och ska främjas i förskolan och skolan.

Alla barn och elever ska behandlas utifrån sina förutsättningar så att de får lika rättigheter och möjligheter. Men likabehandling innebär inte att alla barn och elever ska behandlas lika. Eftersom vi alla är olika ska alla behandlas utifrån sina förutsättningar. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Demokratiskt arbetssätt

Ett demokratiskt arbetssätt främjar barns och elevers rättigheter. Barns och elevers demokratiska förmågor utvecklas då för vår gemensamma framtida demokrati.

Att lära genom ett demokratiskt arbetssätt gör vi enligt följande:

Tolka värdegrunden tillsammans. Rektor skapar möjligheter för verksamheten att regelbundet tolka och omsätta styrdokumentens värden till skolans praktik. Detta genom att tillsammans diskutera hur de grundläggande värdena gestaltas och förmedlas i det dagliga arbetet med barn och elever. Personalen diskuterar också när och hur de tar avstånd från det som strider mot dessa värden.

Respekt för allas lika värde. Främlingsfientlighet och intolerans ska bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser. Det är viktigt med ett tydligt pedagogiskt ledarskap som bygger på respekt för allas lika värde. All personal behöver reflektera över sitt eget förhållningssätt i arbetet med skolans värdegrund.

Lära genom demokrati och mänskliga rättigheter. Skolans arbete med demokrati och mänskliga rättigheter ska synas i hur lärandet organiseras och genomförs. Barn och elever ska aktivt kunna utöva sina rättigheter kring delaktighet och inflytande.

Jämställdhet:

Skolan har ett brett jämställdhetsuppdrag. Det handlar om att ge flickor och pojkar samma möjligheter till lärande och att utveckla sin potential. Jämställdhet är ett av de grundläggande demokratiska värden som skolan ska förmedla till eleverna.

Stereotypa förväntningar på pojkar och flickor leder till otrygghet i skolan och skeva studieresultat. Med ett aktivt arbete kring normer främjar vi ett jämställt klassrum där fler elever klarar skolan och alla har möjlighet att utveckla sin fulla potential. En viktig del av detta arbete är att synliggöra och förändra föreställningar om kön som påverkar skolans arbete.

Värdegrundsarbete för att öka jämställdheten i skolan:

- Arbete med (kränkande) uttryckssätt som förekommer på skolan samt klargöra normer och värdegrunden som råder på skolan
- Aktivt våldsförebyggande arbete och nolltolerans mot allt våld ger studiero och bättre resultat- för alla elever
- Ingen könsuppdelning i undervisningen får förekomma för att motverka traditionella könsmonster
- Följa upp skolenhetens kunskapsresultat och analysera för en samlad bild av elevers resultat
- Sex-och samlevnadsundervisning för att stärka elevernas självkänsla och handlingskompetens och att möjliggöra medvetna val som rör hälsa, relationer och sexualitet. Undervisning om könsnormer och maskulinitetsskapande som bygger på barns sexuella integritet snarare än på deras sexuella frihet.
- En normkritisk studie-och yrkesvägledning för att lyfta fram alternativa karriärvägar
- Pedagogerna skall verka för att samtliga elever, oberoende av könstillhörighet, får lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen

Kränkande behandling och trakasserier

Kränkande behandling innebär att ett barn eller en elevs värdighet kränks. Har kränkningen samband med någon av diskrimineringsgrunderna kallas det trakasserier.

Främjande insatser:

Att arbeta främjande är att arbeta generellt riktat till samtliga elever med syfte att stärka det positiva och friska gällande hälsa, välmående och likabehandling, ett så kallat salutogent perspektiv. Exempel på detta är lektioner med värdegrundsarbete utifrån skönlitteratur inom ämnet svenska eller arbete med barnkonventionen inom samhällskunskapen.

Elevernas delaktighet i det främjande likabehandlingsarbetet är en förutsättning och pågår inom skolans elevdemokratiska forum såsom i klassråd, elevråd, fritidsråd och genom elevskyddsombudens arbete. Personal undervisar om, och arbetar med att främja likabehandling på personalkonferenser och studiedagar. Oderljunga skola har för personal och elever väl förankrade ordningsregler som hjälp i arbetet.

Vi ska arbeta aktivt med våra ordningsregler. Eleverna ska redovisa i grupper genom att filma, måla eller spela upp situationer för varandra. Vi har rastvakter och äter pedagogiskt med eleverna för att öka tryggheten. Vi arbetar för en trygg och lugn lärmiljö genom att ge elever det stöd de behöver i ett gott samarbete med vårdnadshavare. I det dagliga arbetet blundar vi inte för konflikter, utan försöker att reda ut det direkt med berörda.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Kartläggningen är ett metodiskt arbete som är svårt att hantera med hjälp av endast ett tillvägagångssätt. På Oderljunga skola kartlägger vi på individnivå, gruppnivå samt verksamhetsnivå, på en mängd olika vis. Det är även viktigt att arbeta fortlöpande och med kontinuitet kring kartläggning och förebyggande insatser av likabehandling.

På Oderljunga skola är kartläggning av likabehandling något som kontinuerligt tas upp på:

- dagordningen på klassråd och elevråd, samt vid skyddsronden
- personalens arbetsplatsträffar
- skolans lokala elevhälsoteam
- i samarbete med vårdnadshavare på föräldramöten och utvecklingssamtal.

Oderljunga skola ser det som ett ständigt pågående arbete och tror att elever, vårdnadshavare och personal tillsammans ger den bästa bilden av verkligheten.

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

På Oderljunga skola görs kartläggning i följande forum:

- Via Trygghetsvandring
- Via Skolhälsovården i hälsosamtal med skolsköterska
- Via Enkätundersökning
- vid utvecklingssamtal
- I det dagliga arbetet och mötet med eleverna
- I elevdemokratiska forum, som elevråd och klassråd
- Via sociogram

Trygghetsvandringar samt dialog mellan elever och lärare är metoder som hjälper till att kartlägga riskområden/risksituationer. Trygghetsvandring ska genomföras inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Syftet är att kartlägga skolans inom- och utomhusmiljö samt den psykosociala miljön utifrån ett trygghets-, trivsel- och säkerhetsperspektiv för eleverna. Trygghetsvandringarna låter eleverna berätta hur de upplever tryggheten på skolan samt ökar deras engagemang och inflytande. Eleverna får även en förståelse för hur de kan vara med och påverka sin skolmiljö.

Trygghetsvandringen genomförs i varje klass under månaderna september till november i ett samarbete mellan elev, klassföreståndare och kurator. Denna period görs Trygghetsvandringar i februari samt i maj. Synpunkter som framkommer från eleverna kommer protokollföras och därefter infogas åtgärderna att i nästa års Plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Trygghetsvandringens instruktioner finns som bilaga sist i planen.

I det förebyggande arbetet kan elevhälsan hjälpa till att kartlägga verksamheten för att identifiera riskområden exempelvis diskriminering och kränkande behandling. Skolsköterskan bidrar med information genom att sammanställa avidentifierade uppgifter från de individuella hälsosamtalen.

Enkäten som ligger till grund för hälsosamtalen innehåller b.la. frågor om psykiskt mående och sömn samt om man själv har, eller vet någon annan, som känt sig kränkt eller illa behandlad i skolan eller på fritiden.

Enkäterna som genomförs av alla elever är Skolinspektionens skolenkät samt för F-3 en något förenklad version. Den finns som bilaga sist i planen. Enkäten ger oss en möjlighet att ta del av elevernas individuella upplevelser och veta hur man ska arbeta vidare på klassnivå, stadienivå och enhetsnivå.

Hur personalen har involverats i kartläggningen:

Personalen är ansvarig för att eleverna är delaktiga i kartläggningen, och personalen involveras med sina åsikter och tankar på arbetsplatsträffar samt under kompetensutvecklingsdagar under läsåret.

Förebyggande mål och åtgärder

Förebyggande mål och åtgärder- en förklaring

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Riskerna kan kartläggas på olika sätt. Förebyggande mål och åtgärder måste motiveras av vad som kommer fram i en kartläggning.

Sammanfattning och analys av kartläggning

År 2017/ 2018 gjordes inga undersökningar såsom enkäter, sociogram eller trygghetsvandring på Oderljunga skola och det finns således inget resultat från tidigare år att jämföra med. År 2018/2019 får därmed anses som ett nuläge då det har genomförts både enkät, sociogram och trygghetsvandring med eleverna på Oderljunga skola.

Med tanke på elevernas ålder har det genomförts trivselenkäter för eleverna i årskurs F-3 i pappersform. Svartalternativen för elever i årskurs F-3 har eleverna kunna välja att svara utifrån fyra alternativ i form av glada till ledsna gubbar, så kallade emojis. 😊 😞 De första två emojis är utifrån en positiv känsla och de övriga två emojis är utifrån en negativ känsla i svartalternativen.

Elever i årskurs 4-6 har genomfört skolenkäten digitalt som samtliga elever i hela kommunen genomfört.

16 av totalt 18 elever i årskurs F-1 har svarat på trivselenkäten och följande svar har framkommit:

- Ca 37,5 % av eleverna har en negativ känsla under lektionerna.
- Ca 44 % av eleverna har en negativ känsla när de befinner sig i kapprummen.
- Ca 62,5 % av eleverna har ingen arbetsro under lektionerna.
- Ca 31 % av eleverna har en negativ känsla när de går till och från skolan.
- Ca 94 % av eleverna har en positiv känsla att vuxna på skolan hjälper till när någon behandlas illa under skoltid
- 100 % av eleverna har en positiv känsla på idrotten.
- 100 % av eleverna har en positiv känsla när de befinner sig i matsalen.

11 av totalt 13 elever i årskurs 2-3 har svarat på trivselenkäten och följande svar har framkommit:

- Ca 64 % av eleverna har en negativ känsla under lektionerna
- Ca 64 % av eleverna har en negativ känsla när de befinner sig i kapprummen
- Ca 82 % av eleverna har ingen arbetsro under lektionerna
- Ca 91 % av eleverna har en positiv känsla när de befinner sig ute på raster
- 100 % av eleverna har en positiv känsla att vuxna på skolan hjälper till när någon behandlas illa under skoltid
- 100 % av eleverna har en positiv känsla på idrotten
- 91 % har en positiv känsla när de är i matsalen

19 av totalt 25 elever i årskurs 4-6 har svarat digitalt på elevenkäten och följande svar har framkommit:

- 50 % av eleverna uppfattar att de är delaktiga och kan påverka skoluppgifterna. 18,8 % anser att de inte är delaktiga eller kan påverka skoluppgifterna.
- 75 % av eleverna anser att lärarna tar hänsyn till elevernas åsikter. 12,6 % anser det motsatta.
- 43,8 % anser att eleverna följer ordningsreglerna på skolan. 31,3 % anser inte att eleverna följer ordningsreglerna.
- 81,3 % anser att lärarna ser till att ordningsreglerna följs på skolan.
- 50 % av eleverna anser att de har studier på lektionerna. 18,8 % anser inte att de har studier på lektionerna.
- 62,6 % anser att elever stör ordningen i klassrummet. 25 % anser att det ej stämmer.
- 6,3 % anser att det finns elever som de är rädda för på skolan. 75 % anser att det stämmer ej.
- 81,3 % uppger att de ej är rädda för någon personal på skolan. Ingen elev svarade det motsatta.
- 68,8 % anser att vuxna på skolan reagerar om de får vetskap om att någon varit elak mot en elev. 12,6 % anser att det stämmer ej.
- 68,8 % vet vem på skolan de ska prata med om någon varit elak mot en elev. 18,8 % anser att de inte vet vem de ska prata med om någon varit elak.

Trygghetsvandring:

Samtliga elever, förutom bortfall p.g.a sjukdom har deltagit i trygghetsvandringen på Oderljunga skola.

Under trygghetsvandringen framkommer det att det finns trygga och otrygga platser och situationer på skolan. Nedan följer en redovisning av vad eleverna anser vara tryggt/otryggt på skolan:

- Enligt elever uppstår det konflikter på skolgården under raster gällande spelregler.
- Organiserade rastaktiviteter upplevs trygga för eleverna.
- Avsaknad av inringningssignal efter raster.
- I kapprum och korridor uppstår konflikter.
- Vuxna som inte kommer i tid till lektioner.
- Klassrum upplevs som trånga och att eleverna inte får någon arbetsro.
- Hög ljudnivå i matsalen.
- Elever upplever trygghet när vuxennärvaron är hög på rasterna men att det inte alltid finns vuxna ute på rasterna.
- Elever upplever en otrygghet då de ej vet exakt vart på skolgården de får lov att leka/vara på.
- Under vintertid och snö är snöbollskastning ett orosmoment som skapar otrygghet för en del elever.
- Eleverna upplevde idrotten som otrygg då den var stökig, elever springer runt och skriker och att ingen lyssnar.
- Skolskjutsen upplevs som otrygg för en del elever, främst till slöjden då det framkommit att elever skriker och tramsar under färden.

- Elever upplevde trä- och metallslöjden som trygg och textilslöjden som otrygg. Främsta anledningen till otryggheten är att eleverna har ett dåligt uppförande som förstör för andra såsom spring, de kastar saker och att de inte får några arbeten gjorda på grund av oordning under lektionen.

Följande fokusområden har framkommit genom kartläggningen:

Klassrum

- Förankring och tydliggörande av ordningsreglerna.
- Trygghet och studiero.
- Lektionsstruktur med tydlig planering.
- Elevernas delaktighet i undervisningen och dess upplägg och innehåll
- Formativ bedömning/feedback till eleverna.
- Jämställdhet i klassrummet.
- Lust att lära

Skolgård

- Tydliggörande av hur och vart gränserna går för användandet av skolgården.
- Alltid vuxennärvaro på raster för tryggheten.
- Vuxna skall alltid använda reflexvästar för att synliggöra deras närvaro vid rasterna.
- Tydliggörande hur länge en rast varar för eleverna och att det sker en tydlig inringning som samtliga elever uppfattar och kan höra.

Matsal

- Bestämda platser i matsalen samt alltid vuxennärvaro under skolmåltiderna.

Slöjd

- Lektionsstruktur med tydlig planering
- Tydliggörande av säkerheten vid vistelse
- Ordningsregler

Sammanfattning av åtgärder identifierade via kartläggning

Sammanfattning av åtgärder identifierade via kartläggning

- Elevhälsan ansvarar för att arbeta med normer och ett normkritiskt förhållningssätt i syfte att skapa goda relationer och kunskap om allas lika rättigheter att vara den man är.
- Elevhälsan ansvarar för att värdegrundsövningar och att dess material finns tillgängliga för personal att använda i klasserna.
- Personal arbetar tillsammans med eleverna med ordningsreglerna.
- Personal ansvarar för en tydlig och strukturerad lektionsplanering som kommuniceras med eleverna.
- Rektor initierar arbete kring lektionstruktur med tydlig planering där elevers delaktighet i undervisningen och dess upplägg är centralt och där feedback är en naturlig del i arbetet. Classroom används för samarbete och samverkan med andra skolor i kommunen för att säkerställa likvärdigheten.
- Personal ser över skolgårdens omfång och begränsar området för F-1 för att öka tryggheten.
- Personal ansvarar för faddersystem mellan årskurserna F-6 för att ge eleverna ansvar och för att skapa goda relationer.
- Personal ansvarar för läsprojekt med skönlitteratur där elever i årskurs 4-6 läser för F-3 för att öka vi-känslan i Oderljunga och stärka sammanhållningen utifrån positiva sammanhang.
- Personal ansvarar för att tillsammans med eleverna arbeta med Barnkonventionen för öka kunskap om rättigheter och skyldigheter.
- Rektorn ansvarar att samtliga elever får rätt stöd utifrån individuella bedömningar för trygghet och studiero.

Fritidshemsverksamheten vid Oderljunga skola

KARTLÄGGNING

Eleverna har under vårterminen 2019, svarat på en trivselenkät med frågor som rör trygghet och trivsel. Eleverna har även involverats i kartläggningen genom trygghetsvandring. Kartläggningen lämnas till skolledningen för sammanställning.

RESULTAT OCH ANALYS AV KARTLÄGGNING

Majoriteten av elever har svarat på trivselenkäten. Skolledningen har sammanställt materialet från kartläggningen och fått fram följande resultat och analys. Trivseln på fritidshemmen är hög. Det framkom att eleverna inte får lugn och ro på fritidshemmet och att det kändes otryggt på baksidan av mellanstadiets skolhus.

MÅL OCH ÅTGÄRDER

På fritidshemmen arbetar vi ständigt för att eleverna ska trivas och känna sig trygga i alla situationer. Vi utgår från våra styrdokument som säger ... "Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla goda kamratrelationer samt känna tillhörighet och trygghet i elevgruppen" Lgr 11. Metoder som vi använder oss av är lära känna lekar, elevinflytande, samarbetsövningar och värderingsövningar. Eleverna skall bli sedda och lyssnade på genom närvarande vuxna förebilder. Viktigt med dialoger mellan elever/vuxna/vårdnadshavare. Närvarande och medvetna pedagoger i elevernas fria/planerade lek ute och inne, vilket skapar en tryggare miljö. Bra konversationer och dialoger mellan eleverna/pedagoger/vårdnadshavare. Material och miljö bör anpassas efter eleverna.

Samarbetsövningar/värderingsövningar/lära känna lekar. Utifrån våra styrdokument görs en grovplanering inför varje ny termin. Pedagoger lägger då en projektplanering som utgår för gruppens behov storlek och intresse. Medvetna övningar vävs således in i verksamheten kontinuerligt. Dessutom är det viktigt att elevernas arbets- och lärandemiljö beaktas vid planeringarna.

Vad gäller den upplevda otryggheten vid mellanstadiebyggnaden måste vuxennärvaron just där ökas.

Rutiner för akuta situationer

Policy

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling/diskriminering på vår skola.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Enligt skollagen (SFS 2010:800) är lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling skyldiga att anmäla detta till rektorn. Rektorn är i sin tur skyldig att föra informationen vidare till huvudmannen. På skolan finns alltid minst en vuxen på alla lektioner. På skolans raster finns rastvakter enligt schema. Rastvakterna befinner sig på de platser som eleverna i klassråd pekat ut som riskområden.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

I första hand klassföreståndare, annars övrig lärarpersonal, elevhälsopersonal (skolsköterska, kurator) eller ledning.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Om möjligt bör händelsen redas ut direkt, rektor och vårdnadshavare meddelas skyndsamt.

Händelserna och åtgärder/insatser samt uppföljning dokumenteras av klassföreståndare eller annan personal i blanketten " Dokumentation gällande misstanke om diskriminering/kränkande behandling" som finns som bilaga i planen.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Om möjligt bör händelsen redas ut direkt, rektor och vårdnadshavare meddelas skyndsamt.

Händelserna och åtgärder/insatser samt uppföljning bör dokumenteras i samråd mellan pedagog, elevhälsa och ledning.

Rutiner för dokumentation och uppföljning

Dokumentation ska ske enligt anvisningar i blanketten " Dokumentation gällande misstanke om diskriminering/kränkande behandling" som finns som bilaga i planen.

Ansvarsförhållande

Alla vuxna på skolan har ett ansvar att lyssna och föra vidare till mentor och rektor när en elev uppger att denne eller någon annan blivit felaktigt behandlad.

Arbete med aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen

Det främjande och förebyggande arbetet mot diskriminering sker löpande i fyra steg:

1. Undersöka om det finns risker för diskriminering – inklusive trakasserier och sexuella trakasserier – eller repressalier (besträffning) eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter. Undersökningen ska göras utifrån samtliga diskrimineringsgrunder.
2. Analysera orsakerna till de risker och hinder som har upptäckts.
3. Åtgärda – genomföra de åtgärder som skäligen kan krävas för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter (tidsplanera och genomföra åtgärderna så snart som möjligt)
4. Följa upp och utvärdera arbetet. När det är klart ska de erfarenheter som arbetet har gett gå att använda i steg ett (undersökningen) i nästa cykel av arbetet med aktiva åtgärder.

Bilagor

- **Ordningsregler**
- **Blankett: diskriminering, kränkande behandling och trakasserier**
- **Enkätssammanställning**
- **Trygghetsvandring**

Ordningsregler på Oderljunga skola 190215-200301

Som förälder kan du förvänta dig av oss...

- att all personal arbetar för att ditt barn ska känna trygghet i skolan
- att vi arbetar för en lugn och trivsamt arbetsmiljö
- att vi tar kontakt med dig om något särskilt händer
- att vi ingriper mot alla former av kränkningar
- att vi bryr oss om ditt barn

Vi förväntar oss av dig som förälder...

- att du hjälper ditt barn ta ansvar för skolarbetet
- att du ser till att barnet kommer i tid
- att barnet är utvilat och har ätit frukost
- att du ställer upp på de värdegrunder vi kommit överens om i planen mot kränkande behandling
- att du meddelar oss om ditt barn råkat illa ut under skoltid
- att du meddelar oss om ditt barn gjort någon annan illa under skoltid
- att du anmäler till skolan när ditt barn är sjukt eller frånvarande av andra orsaker

På skolan har jag som elev både rättigheter och skyldigheter.

Rättigheter	Skyldigheter
Jag har rätt att bli respekterad av alla.	Jag ska respektera alla på skolan, såväl elever som personal.
Jag har rätt att känna trygghet och att inte utsättas för psykisk eller fysisk kränkning.	Jag har ett gott uppförande, ett vårdat språk, visar respekt och utsätter därmed ingen för psykisk eller fysisk kränkning.
Jag har rätt till garanterad undervisningstid.	Jag passar tider, har med mig rätt arbetsmaterial och använder tiden till lärande.
Jag har rätt till en bra och trivsamt arbetsmiljö.	Jag ser till att hålla rent och snyggt efter mig och använder inte ytterkläder i undervisningslokaler och skolmatsalen.

Rättigheter	Skyldigheter
Jag har rätt till ett bra arbetsklimat i skolan för att kunna göra ett bra arbete.	Jag bidrar till ett bra arbetsklimat och följer givna instruktioner från lärare och annan personal.
Jag har rätt till lunch varje dag.	För att jag ska leva hälsosamt äter jag inte godis och dylikt under skoltid. I matsalen har jag gott bordsskick. Jag tar inte mer mat än jag orkar äta upp. Jag lämnar min plats ren och städad efter mig.
Jag har rätt till en mobiltelefonfri läromiljö. Jag tar med min mobiltelefon och annan elektronisk utrustning på eget ansvar till skolan.	All elektronisk utrustning skall vara avstängd under lektionstid om inte annan överenskommelse finns mellan skolan och hemmet. Jag lämnar elektronisk utrustning till läraren vid skoldagens början. Jag får tillbaka den när skoldagen är över.
Jag har tillgång till en studieplats/bänk.	Jag ansvarar för min studieplats/bänk och mina värdesaker. Jag respekterar skolans och andras saker. Om jag förstör eller skadar andras saker blir jag/mina vårdnadshavare ersättningskyldiga.
Jag har rätt till en drogfri miljö.	Jag får inte använda tobak eller andra droger.

Det här händer om eleven bryter mot ordningsreglerna:

Konsekvenser av ett oacceptabelt beteende är att elevens rättigheter kan inskränkas. Ovanstående skyldigheter gäller även vid besök på annan skola, studiebesök, friluftsdagar och andra liknande tillfällen. Vid upprepade sena ankomster eller störande beteende så blir konsekvensen detta:

1. Klasslärare eller annan skolpersonal kontaktar och informerar vårdnadshavare senast inom 24 timmar.
2. Klasslärare eller annan skolpersonal informerar arbetslaget och elevhälsoteamet (EHT). Vårdnadshavare och skolledning informeras.
3. Representant från elevhälsoteamet kallar till möte med klasslärare, elev och vårdnadshavare. Det sker en genomgång av ordningsregler. Åtgärdsplan upprättas.
4. Om åtgärdsplanen inte följs kallar skolledningen till elevhälsokonferens (EHK) där elev, vårdnadshavare, klasslärare, kurator och skolledning medverkar. En uppföljning av åtgärdsplanen görs. Elev och vårdnadshavare informeras om eventuella disciplinära åtgärden inom ramen av skollagen (2010:800).
5. Om förbättring inte sker av upprepade sena ankomster eller störande beteende beslutar skolledningen lämplig disciplinär åtgärd inom ramen av skollagen (2010:800).

Förtydligande angående omhändertagande av föremål och åtgärder vid ordningsstörande uppträdande:

Enligt skollagen 5 kap. 22 § får rektorn eller en lärare från en elev omhänderta föremål som används på ett sätt som är störande för utbildningen eller som kan utgöra en fara för säkerheten i denna. I skollagen 23 § står att ett föremål som har omhändertagits enligt 22 § ska återlämnas till eleven senast vid den tidpunkt skoldagen är slut för eleven. Om eleven vid upprepade tillfällen tagit med sig föremål som omfattas av 22 § eller om det med hänsyn till föremålets beskaffenhet finns särskild anledning att inte återlämna det, behöver dock inte föremålet lämnas tillbaka förrän elevens vårdnadshavare har informerats om omhändertagandet. Ett omhändertagande får inte bestå längre än till och med fjärde dagen efter verkställandet av omhändertagandet.

5 kap. 6 § Rektorn eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande.

5 kap. 7 § I grundskolan och grundsärskolan får en lärare visa ut en elev från undervisningslokalen för högst återstoden av ett undervisningspass, om

1. eleven stör undervisningen eller på annat sätt uppträder olämpligt, och
2. eleven inte har ändrat sitt uppförande efter uppmaning från läraren.

5 kap. 8 § Under samma förutsättningar som i 7 § får en lärare eller rektor i grundskolan och grundsärskolan besluta att en elev ska stanna kvar i skolan under uppsikt högst en timme efter att skoldagens undervisning har avslutats eller infinna sig i skolan högst en timme innan undervisningen börjar.

Redovisning av enkätundersökning 2018 elever åk 4-6 OD samt rektors bedömning

Undersökningen utfördes via länk på infomentor under perioden 2018-11-15 till 2018-12-17 samt en runda 19-01-21 till 19-01-24. Totalt **19 respondenter**.

Svarsalternativen i enkäten är Stämmer helt och hållet, Stämmer ganska bra, Stämmer ganska dåligt, Stämmer inte alls, Vet ej och Obesvarat.

I redovisningen nedan har svarsalternativen Stämmer helt och hållet och Stämmer ganska bra slagits ihop till **Stämmer**. Svarsalternativen Stämmer ganska dåligt och Stämmer inte alls slagits ihop till **Stämmer ej**.

	Stämmer % 17/18	Stämmer ej % 17/18	Stämmer % 18/19	Stämmer ej % 18/19
Delaktighet och elevinflytande				
På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter			50,0	18,8
Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter			75,0	12,6
Ordningsregler				
I min skola följer eleverna de ordningsregler som finns			43,8	31,3
Mina lärare ser till att ordningsreglerna på skolan följs			81,3	18,8
Studiero				
Jag har studiero på lektionerna			50,0	18,8
På lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummet			62,6	25,0
Trygghet elever				
I min skola finns det elever som jag är rädd för			6,3	75,1
I min skola finns det personal som jag är rädd för			0	81,3
Jag känner mig trygg i skolan			81,3	0
Förhindra kränkningar				
De vuxna på skolan reagerar om de får reda på att någon har varit elak mot en elev			68,8	12,6

Jag vet vem på skolan jag kan prata med om någon har varit elak mot en elev			68,8	18,8

Resultat av enkätundersökning elever F-1

Trivselenkät Oderljunga skola F-1

(JÄTTEGLAD)

(GLAD)

Hur känner du dig?

På väg till och från skolan	3	8	4	1
På lektionerna	5	5	5	1
På rasterna	9	4	3	0
I omklädningsrummet	5	8	3	0
På idrotten	11	5	0	0
I matsalen	8	8	0	0
I kapprummet	3	6	5	1
Jag trivs bra i min klass	7	7	1	1
Jag har arbetsro på lektionerna	2	4	3	7
De vuxna på min skola hjälper mig när någon behandlas illa	13	2	1	0
Jag tycker skolans toaletter är rena och fina	2	7	3	4

Trivselenkät Oderljunga skola 2-3

(JÄTTEGLAD) (GLAD)

Hur känner du dig?

På väg till och från skolan	7	0	3	1
På lektionerna	1	3	6	1
På rasterna	4	6	0	1
I omklädningsrummet	2	6	1	2
På idrotten	5	6	0	0
I matsalen	5	5	1	0
I kapprummet	3	2	3	3
Jag trivs bra i min klass	5	2	4	0
Jag har arbetsro på lektionerna	0	2	5	4
De vuxna på min skola hjälper mig när någon behandlas illa	6	5	0	0
Jag tycker skolans toaletter är rena och fina	4	2	2	3

Trygghetsvandring på Oderljunga skola februari 2019

- en del av planen mot kränkande behandling

Trygghetsvandring är en metod att få eleverna att samtala kring hur skolområdet kan bli tryggare och mer trivsamt. Det offentliga rummet tillhör alla och det är en demokratifråga att kunna erbjuda en trygg och trivsam skoldag. I trygghetsvandringen är det elevernas tankar som är vägledande och det är det som ska styra vandringens upplägg.

Förberedelse i klassen:

Resonera i klassen kring de tre frågorna:

- Vad är en trygghetsvandring?
- Varför ska vi göra en trygghetsvandring?
- Vilka ska vara med?

Diskutera:

- Vad är trygghet?
- Vad är det som gör att man känner sig trygg på en plats?

Låt eleverna resonera kring platser på skolområdet genom att ge två exempel; en plats där man trivs och en plats som känns obehaglig att vistas på. Försök att tillsammans reda ut vad det är som gör att platserna känns på ett visst sätt. Är det vad platsen kallas, utformningen, användningen, människorna som rör sig där, belysningen, sikten, ljuden etc.

Eleverna markerar på en karta de platser som de tycker är viktiga att stanna på. Låt eleverna dokumentera genom att skissa och skriva på kartan, individuellt eller i grupp. Kartorna lämnas till Läraren som gör en "rutt" utifrån elevernas önskemål.

Hela klassen går sedan "rutten" och eleverna redovisar vad de skrivit medan man går, så man även får en diskussion medan man är ute.

Jobba vidare

Ge eleverna andra roller när de analyserar platsen:

Du är med dina kompisar/ Du är ensam

Det är soligt och varmt/ stormigt och regnigt/snöigt och halt

Det är morgon/eftermiddag

Låt eleverna göra en presentation och berätta utförligt om platsen med hjälp av text teckningar och karta.

Skissa tillsammans på förbättringsförslag och berätta varför platsen bör förändras.

**Anmälan vid diskriminering,
trakasserier och kränkande
behandling**

Skola:	
Namn på den som upplevt sig utsatt:	Klass:
Datum och klockslag vid händelsen	Plats där händelsen inträffat:
Namn på den/de som uppges ha utfört kränkningen:	
Namn på eventuella vittnen:	

Typ av händelse:

<table border="1"> <tr><td>Trakasserier</td><td>☐</td></tr> <tr><td>Kränkande behandling</td><td>☐</td></tr> <tr><td>Mobbning</td><td>☐</td></tr> <tr><td>Diskriminering</td><td>☐</td></tr> </table>	Trakasserier	☐	Kränkande behandling	☐	Mobbning	☐	Diskriminering	☐	<table border="1"> <tr><td>Fysisk</td><td>☐</td></tr> <tr><td>Verbal</td><td>☐</td></tr> <tr><td>Psykisk</td><td>☐</td></tr> <tr><td>Text/Bild</td><td>☐</td></tr> <tr><td>Sexuell</td><td>☐</td></tr> <tr><td>Annan. Vad?</td><td>☐</td></tr> </table> <p>_____</p>	Fysisk	☐	Verbal	☐	Psykisk	☐	Text/Bild	☐	Sexuell	☐	Annan. Vad?	☐
Trakasserier	☐																				
Kränkande behandling	☐																				
Mobbning	☐																				
Diskriminering	☐																				
Fysisk	☐																				
Verbal	☐																				
Psykisk	☐																				
Text/Bild	☐																				
Sexuell	☐																				
Annan. Vad?	☐																				

Beskrivning av händelsen:	
Vidtagna åtgärder:	
Bedömning:	
Ärendet bör utredas vidare:	Ärendet är avslutat:
Datum:	Underskrift uppgiftslämnare:

Telefon:	Namnförtydligande:
----------	--------------------

Anmälan lämnas till rektor	
Kopia skickad till verksamhetschef	
Anmält till huvudmannen enligt delegationsordningen	

Datum:
Underskrift rektor

PERSTORPS
KOMMUN

**Utredning av diskriminering,
trakasserier och kränkande
behandling**

Skola	
Datum då anmälan inkom:	Ansvarig för utredningen:
Utredningen visar	
Åtgärder som skall vidtas	
Hur skall upprepnigen av diskriminering/trakasserier/kränkande behandling förhindras i framtiden? (Kopplas till plan mot kränkande behandling)	
Övrigt	
Utredningen genomförd	
Datum:	Namn:
Datum för uppföljning:	